

Sinkó István

Szaggatott úti képek

Géczi János dekollázsai

Kápolna Galéria, Kecskemét,
2021. VIII. 25. – IX. 10.

Wolf Vostell német művész a Decollage csoport egyik alapítójaként, a decollage fogalmának kiterjesztőjeként volt ismert. A visszatépett utcai plakátok látványából merítette az ihletet. A decollage-technika visszatépetést, roncsolást, elszakítást, destruktív beavatkozást jelent. Először különféle rétegekben felhordott papíryanagok, majd később más tárgyak felületére vitt és visszatépett faktúrájával ért el különleges képfelületeket. Később Vostell e tevékenységét és magát a decollage fogalmát Maciunas hatására időbeli történésekre is kiterjesztette. Ezek a happening és a fluxus művészeti jelenségek voltak. Vostell hatása a 60-as, 80-as évek művészetére nem pusztán a sajátos technikai

megoldás, hanem a rombolás, roncsolás, elmúlás érzetének felerősítésében volt jelentős. E művészeti jelenség mind a mai napig jelen van a képzőművészet határterületein. Így Géczi János író képzőművészeti kísérleteinek is egyik fontos eszköze, sőt témája is egyben a dekollázs. Géczi irodalmi munkásságában kevésbé nyomon követhető, ám képzőművészként meghatározó szerepe van a szinte naplószerűen felbukkanó roncsképeknek.

Mostani kiállítása a Kápolna Galériában a legújabb sorozataiból válogat. Géczit, mint erről számos helyen nyilatkozott, izgatta s mind a mai napig érdekli a plakátok, egymás hegyére-hátára a falra felragasztott hirdetések, politikai üzenetek látványa. Ám ezek a rétegek

GÉCZI János: *8 km 1.*
2021, dekollázs,
70×100 cm
Fotó: Banczik Róbert
A művész jóvoltából
↓

↑
 GÉCZI János: *8 km 2.*
 2021, dekollázs,
 70×100 cm
 Fotó: Banczik Róbert
 A művész jövottából

akkor válnak számára izgalmassá, mikor erodálódnak, s így átalakulnak, új értelmet, értelmezési lehetőségeket nyernek szakadt, töredezett formájukban.

„Szó ami szó – én ilyen felülragasztott, meggyalázott, egymásra fektetett és megroncsolt plakátok kollekciónak a híve vagyok. Ugyanis: a közös tett mutatkozik meg általuk” – írja. A közös tett alatt az időbeliséget, az egymás után egymásra kasírozott plakátok felkerülésének idejét, a különböző szándékkal kasírozott képelemek megjelenését érti. Azt a folyamatot, amelynek során a tartalom az időben újraértelmeződik, sőt értelmezhetlenné válik.

Géczy munkáinak – amint az egész műfajnak – van egy ready made-jellege, azaz a véletlenszerűen talált újságok, plakát-darabok, „plakátszendvicsek” épülnek újjá az alkotó kezétől néha szinte átalakítás nélkül, máskor tudatosan formálva, manipulálva azokat. Képei – nevezük így most e munkákat – a galéria falain naplószerűen jelennek meg. Mintha egy úti jegyzet, hajónapló darabjait látnánk. És egyben a helyszíneket is. Hol geometrizált, betűk által határolt, kékes, rózsaszín faldarabok kerülnek elének, hol kazalszerű, szinte biomorf formák. A szalmakazlak szálait az egymásra ragasztott, eltépett darabkák fűgái alkotják, míg a betűkkel konstruált alkotások szinte szerkesztett kép hatását keltik.

Munkái számozott és jegyzetszerűen elnevezett sorozatok (*Murter 1-10.*, *Balatonfűzfő 1-10.*). Ez is az időbeliségre utal. Hol töredezett, hol egybefüggő látványú lapokat látunk 70×100 centiméteres méretben. Követnünk kell ezeket a lapokat, amelyek talán egy nagyobb összefüggéshez vezetnek el. Ahhoz, hogy az idő mulandóságán, az emberélet szaggatott ritmusán, a mindany-

nyunk számára ismerős, felvillanó és elsuhanó képek belsővé váló érzetén túl is van egy világ, egy képben is elbeszélhető, szavak nélküli, a látványmozaikok összerendeződése után feltűnő Teljes Kép. Az az „ultima effigia” (végső kép), melyet összegzésként talán utolsó pillanatunkban látunk majd.

Géczy szándéka, meglehet, nem ez, talán csupán ráébreszt minket a kép belső változékonyságára, ezek a roncsolt felületek, az újraépített roncsok mégis adhatnak számunkra reményt, hogy nem minden rom, amit magunk mögött hagyunk. Képi világunk romjait, a trash art által oly szívesen megidézett – szinte visszavonhatatlan – „biológiai lábnyomot” még talán át tudjuk alakítani valami mássá az esztétikum, a művészet, a szó, a zene és a kép segítségével.

Géczy úti élményei, melyek a maradékokból rendeződnek össze, már nem Vostell romboló, időt és teret megkérdőjelező s főleg nem politikai tartalmú művészeti tevékenységének folytatásai. Géczy használja a technikát, tudatosítja a message-et, mégis optimistább, talán mert esztétizálóbb és irodalmibb megközelítésű munkákat hoz létre.

Az író, a betű gazdája most a betűket (is) hasznosítja képzőművészként. Odatereli őket a képfelületre, de nem azért, hogy szavakká rendeződjének, azért inkább, hogy jelként funkcionáljanak. Így válik a napló képpé, a kép üzenetté, az üzenet időben és térben terjeszkedő erővé.